

عنوان مقاله:

قابلیت سنجی باغ های تاریخی برای توسعه کشاورزی شهری در بیرجند

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 18، شماره 101 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

سیدمحمد رضا خلیل نژاد - استادیار و عضو هیئت علمی، گروه صنایع دستی، دانشگاه بیرجند، ایران.

سامان فرزین - استادیار و عضو هیئت علمی، گروه باستانشناسی، دانشگاه بیرجند، ایران.

مریم ظهوریان - استادیار و عضو هیئت علمی، گروه باستانشناسی، دانشگاه بیرجند، ایران.

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: یکی از قابلیت های تاریخی شهر بیرجند وجود تعداد زیادی از باغ ها و حیات های تاریخی است که علی رغم اهمیت زیادشان از دیدگاه معماری منظر، به برنامه ریزی آنها از دیدگاه کلان برنامه ریزی منظر شهری توجه کافی نشده است. یکی از جدیدترین رویکردهای جهانی به باغ های تاریخی احیای قابلیت های کشاورزی و تولیدی باغ ها از طریق روش ها و رویکردهای موسوم به کشاورزی شهری است که در عین حفظ ابعاد میراثی باغ ها، با درگیر کردن جامعه شهروندی با موضوع تولید ارگانیک و کشاورزی مدنی، باعث می شود که علاوه بر صاحبان و مالکان باغ ها، جامعه شهروندی از برنامه ریزی مشارکتی باغ ها منافع بسیاری ببرد. هدف پژوهش: مطالعه حاضر با هدف قابلیت سنجی باغ های تاریخی بیرجند در پی شناسایی نقاط قوت و ضعف باغ ها به منظور توسعه کشاورزی است و لذا در پی پاسخ به این سوال است که برای توسعه کشاورزی شهری در بیرجند چه نقشی می توان برای باغ های تاریخی قائل بود؟ روش پژوهش: روش تحقیق در این مطالعه تحلیلی-توصیفی است و اطلاعات پایه از منابع کتابخانه ای، مصاحبه با مدیران، کارشناسان و مشاوران باغ ها و برخی باغبانان در مورد یازده باغ تاریخی جمع آوری شده است. به علاوه مطالعات میدانی در باغ های تاریخی توسط نگارندگان به انجام رسیده است. همچنین از ابزار پرسشنامه نیز جهت گردآوری اطلاعات شامل امکانات فیزیکی باغ ها، فعالیت های کشاورزی و تولیدی در باغ ها، اهداف کشاورزی و باغداری، بازاریابی محصولات باغی و اقتصاد کشاورزی استفاده شد. نتیجه+گیری: نتایج نشان می دهد که بخش بزرگی از مساحت باغ های تاریخی بیرجند به عملکرد کشاورزی اختصاص یافته است. بر اساس یافته های این تحقیق، باغ های تاریخی پتانسیل ایجاد فرصت هایی برای مشارکت عمومی در فعالیت های تولیدی، آموزشی و مصرف محصولات زراعی و باغی را دارند. ترکیبی از اهداف مختلف، اعم از تجاری، آموزشی، اجتماعی، درمانی و یا محیط زیستی، می تواند عامل موفقیت مکان سازی باغ های تاریخی از طریق کشاورزی شهری باشد. بر اساس این استراتژی باغ تاریخی می تواند مکانی برای تعامل بین گروه ها و کاربران مختلف باشد. لذا تشکیل منظومه سبز مولد شهری منوط به استراتژی مشارکت عمومی یعنی درگیر کردن شهروندان در برنامه ریزی مجدد باغ های تاریخی برای توسعه منظر و فضای سبز عمومی خوراکی است. به نحوی که همه باغ ها اعم از خصوصی، دولتی و یا وقفی زمینه حضور و مشارکت شهروندان در توسعه کشاورزی شهری باشد.

کلمات کلیدی:

باغ های تاریخی، بیرجند، کشاورزی شهری، معماری منظر، برنامه ریزی مشارکتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1301330>

